

Kā veicināt zāļu pieejamību lauku reģionos?

Dmitrijs Juskovecs

AS Sentor Farm Aptiekas

Kas tieši ir problēma?

- Aptieku skaits laukos sarūk un turpina sarukt:
 - 2010: 945*
 - 2017: 899
 - 2018: 842
 - 2019: 9 novadi bez aptiekām (29,5 tūkst. iedzīvotāju) + 8 novadi ar 1 aptieku un iedzīvotāju skaitu zem 2,3 tūkst. – aptiekas slēgšanas risks (14 tūkst. iedzīvotāju).

Cik liela ir problēma?

- Formāli, šobrīd 9 novados nav nevienas aptiekas (29,5 tūkst. iedzīvotāju)....
- ...Bet 6 no tiem (22 tūkst. iedzīvotāju) darbojas kādas aptiekas filiāle:

Novads	Iedzīvotāju skaits	Aptieku skaits
Sējas novads	2 185	0
Vaiņodes novads	2 397	0
Nīcas novads	3 278	0
Salas novads	3 496	0
Riebiņu novads	4 911	0
Krustpils novads	5 747	0

- Un atlikušajos 3 novados (7,5 tūkst. iedzīvotāju) maksimālā distance līdz tuvākai pilsētai (ar vairākām aptiekām) nepārsniedz 25 km:

Novads	Iedzīvotāju skaits	Aptieku skaits
Varkavas novads	1 931	0
Cīblas novads	2 568	0
Beverīnas novads	3 051	0

- Izskatās, ka problēma nav «novads bez aptiekām», bet attālums līdz tuvākai aptiekai/filiālei.EST: 30 km.

Kas ir problēmas iemesli?

- Mazs vai dilstoš iedzīvotāju skaits
- Farmaceitu deficīts un vecums
- Arvien augošas prasības un izmaksas:
 - 2016: uzlīmes uz RX medikamentiem
 - 2017: kases aparātu reforma
 - 2018: E-veselība
 - 2019: FMD
- Uzcelojums (īpaši kompensējamām zālēm, vid: 10-20%...)
- Rezultāts: Lauku aptieka gandrīz garantēti nes zaudējumus. Kas un kā tos segs?...

Nerentablas Mēness aptiekas laukos...

Filiāle	Iedzīvotāju skaits pagastā	Novads	Iedzīvotāju skaits novadā	vid apgroz mēnesī
Brīnumzāļīte fil., Ranka	1 408	Gulbenes novads	20 805	5 000
Mēness 41 fil., Lejasciems	1 655	Gulbenes novads	20 805	5 000
Saules lāse fil., Prauliena	1 476	Madonas novads	22 945	4 000
Vecumnieku fil., Skaistkalne	692	Vecumnieku novads	7 999	3 000

Vai problēmai ir reāli risinājumi?

- Distances kritērijs (e.g. 30 km)
- Pašvaldību aptiekas?... (Jēkabpils nov.: Rubeņi, Zasa)
- Internetaptieka?... (tikai OTC, slikti der mērķa auditorijai)
- Autoaptieka?... (regularitāte?...)
- Atvieglotas prasības filiālēm (personāls, e-veselība, kases, FMD)
- Pašvaldību atbalsts (telpas un komunālās izmaksas, ieguldījumi IT)
- Atļauja lauku ārstiem / ārstu palīgiem izplatīt medikamentus

- Paldies. Jautājumi?